

L'Estatut de Catalunya

La solemne cerimònia de la signatura de la llei i del Decret de promulgació

Ahir matí, a un quart de dotze, començà la solemne cerimònia d'ésser signada pel President de la República espanyola, senyor Alcalà Zamora, la llei i el Decret de promulgació de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya. La cerimònia tingué lloc als salons de la Diputació de San Sebastian. La plaça que hi ha al davant de l'esmentat edifici estava ocupada completament per una gran generació entusiasta, molts dels quals portaven banderes basques, catalanes i republicanes.

A l'escala de la Diputació, així com també al carrer, formaven guàrdia d'honor els "miguelotes", amb la seva banda de cornetes.

Prengueren part a la cerimònia les Diputacions en incorporació d'Alava, Navarra, Biscaia i Guipúscoa, que entraren a l'esmentat edifici precedits de macers de gran gala. Representacions de tots els Ajuntaments basco-navarresos amb les banderes dels de Pamplona, San Sebastian i Bilbao. Els Consellers de la Generalitat de Catalunya, senyors Terradellas i Gassol, el cap de la minoria parlamentària catalana, senyor Lluís Companys, els diputats senyors Nicolau d'Olwer, Estelrich, Puig i Ferrater, Sunyol i Garriga, Puig d'Asprer, i algun altre. Els diputats bascos senyors Picavea, Aldesoro, Sulsacta, Horn, Robles, Aranguin, Bastorreeha, Eguileor, Mendalola, Aguirre, De Francisco, Ansó; el diputat per Toledo, senyor Villarrubia.

La Plaça de Guipúscoa s'anà emplenant paulatinament d'una gran multitud, entre la qual eren de remarcar cent "Espatanzaris" i 500 "mendigoizales" que curaven de l'ordre.

A dos quarts de dotze en punt, feu la seva entrada el senyor Alcalà Zamora, acompanyat dels ministres, senyors Prieto, Carner, Zulueta i Domingo, del cap del Quarto Militar del President, general Queipo de Llano i el senyor Sánchez Guerra. Fou aclamat i victorejat per la gran multitud allí aplegada. Una vegada a l'interior de la sala on havia de tenir lloc la solemne cerimònia, el senyor Alcalà Zamora prengué seient davant d'una tauleta situada allí "ad hoc", i el senyor Sánchez Guerra li presentà a la signatura la llei de l'Estatut de Catalunya. El senyor Alcalà Zamora es tragué una ploma estilogràfica negra i escrigué el que segueix: "Visto lo decretado y sancionado por las Cortes, promulgase la ley, 15 de septiembre de 1932." Seguidament digué: "He tingut un gran honor de signar amb aquesta ploma que m'ha estat oferta a Eibar la llei d'autonomia de Catalunya."

Seguidament, el senyor Gassol se li acostà i li adreçà un respectuós i eloqüent parlament en el transcurs del qual li feu remarcar l'agraïment que serva per ell i tots els altres que han recolzat les aspiracions de Catalunya. A continuació li féu ofrena d'una ploma d'or, obra de l'artista català senyor Mercader, sisellada admirablement i que duu els noms del President Macià i el President Alcalà Zamora. El senyor Alcalà Zamora l'ha prengué i signà amb ella el decret de promulgació de l'esmentada llei.

El senyor Lluís Castro, president de la Diputació de Guipúscoa, pronuncià un discurs de tons de germanor entre Guipúscoa i Catalunya. Li contestà molt eloqüentment el cap de la minoria parlamentària catalana, senyor Lluís Companys.

Finalment, el senyor Alcalà Zamora feu, en mig d'un gran silenci, un interessant parlament interromput diverses vegades per entusiastes aplaudiments i visques.

Les bandes de música que hi havia a l'exterior, executaren el "Gernikako Arbola", la "Santa Espina" i l'"Himne de Riego".

El mateix el senyor Alcalà Zamora que els altres assistents a l'acte, estigueren comminats a sortir al balcó i foren llargament i entusiàsticament ovacionats i victorejats.

Rèplica

Humorisme senil

Ha sortit "l'enfarinat" del "Diario de Reus" i en poques ratlles ha pretès pulveritzar-nos, en dedicar al nostre article d'ans d'ahir una miqueta de prosa encapsalada amb un rodolí. No li coneixíem aquest caient graciós que tant prodiga. Es més, alguns dels "seràfics laics de FOMENT", els quals anys enrera l'havíem suportat a la viva força entre la monotonia dels llibres de text, de saber que també posseïa el do de la jocositat, a bon segur que en més d'una ocasió hauríem llençat per la borda les ciències exactes, tot i pregant-li la mercè d'un xisto.

Ara, el nostre home, que sols el coneixíem en el paper de galant jove, se'ns presenta fent el de protector de l'editorialista futur Cambó, tot i tocant entre altres coses un "Pa-i-nous" amb el propòsit d'enternir als lectors i qual simfonia fúnebre no ve a tomb, per quant, en contestar nosaltres l'article de "Diario" no vàrem donar lloc a cap comentari d'ordre familiar.

El que tenim interès és en desvirtuar la interpretació esviaixada que es dona a la nostra rèplica. Admetem, com no?, el dret a opinar sobre una política determinada. El que, com a bons catalans, no podem tolerar és que des d'un rotatiu tan dubtós com "Diario de Reus", el qual ha begut en totes les aigües, surti un senyor i, en parlar de Macià, es permeti dir entre altres coses:

"Si és català i estima Catalunya i la defensa i l'elogia com un enamorat elogia tot el de l'amada, jo no tinc dret a sentir-me enemic seu, perquè els dos estem units per un denominador comú: l'amor a Catalunya. Els matisos que aparentment ens separin no interessan: són fills del mateix amor patriòtic. Però d'això, a dir-se aimador de Catalunya, defensor de la pàtria, representant del poble, amagant en els replecs d'aquests títols l'interès personal, l'afany de luere, les intrigues, els odis, el partidisme i la mala administració hi ha tot un abisme."

Aquestes ratlles precedents foren les que van motivar la nostra rèplica. Per tant, els conceptes en

ella emesos, els sostenim amb tota la seva integritat, mal que pesi al nostre contraopinant d'avui.

Abans de fer mutis final, al nostre bufonese "enfarinat" li ha vingut de gust dibuixar una figura del joc del "quinto"... Nosaltres, però, som més esplèndits i a la seva figura hi podríem oposar un magnífic "trio", el qual mangoneja encara les cireres del xaruc "Diario de Reus", però no volem seguir a l'articulista en aquest terreny trencadís; preferim no fer sortir a escena altres personatges que els que hi tenen paper.

Coneixem prou bé de qui ha sortit aquest enfilall de fineses que ens han estat dedicades. I hem tingut interès en donar-ho a conèixer, tota vegada que ell, per la seva banda, s'ha permès al·ludir, sense vindre a tomb, a un bon amic nostre que res no tenia a veure en l'assumpte motiu de la polèmica.

Per als deixebles del senyor Maspons

Rovira i Virgili, autoritat no discutida en matèria històrica, acaba de publicar en les planes de "La Publicitat" un brillant article en defensa de l'Estatut, del qual article en reproduïm el següent paràgraf que condensa l'opinió de Rovira i Virgili i que nosaltres dediquem a tots aquells que per enveja a l'Esquerra Republicana de Catalunya han blasmat de l'autonomia que acabem d'assolir:

"Nosaltres, que veiem en l'Estatut aprovat una part de partida i no pas una meta, que ens planyem de les restriccions que conté i que desitgem i esperem l'ampliació de les llibertats que ens són reconegudes ara, **DECLAREM EN CONSCIENCIA QUE SI AQUESTES SON PLENAMENT VALORITZADES PER CATALUNYA I LLEIALMENT RESPECTADES PER ESPANYA, ELS CATALANS DEL SEGLE XX SEREM MES LLIURES, FORÇA MES LLIURES QUE ELS DELS SEGLES XVI i XVII.**"